

Broj: 03/10-50-18-43-4/21
Sarajevo, 09.4.2021.

Istraživanje broj: 330
Vrsta istraživanja: KOMP

PRIJAVA I PROVJERA IMOVINE FUNKCIONERA

Pripremila:
Nihada Jeleč

Deskriptor: sprječavanje sukoba interesa

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

Sadržaj

I. Uvod	3
II. Bugarska.....	4
III. Crna Gora.....	8
IV. Hrvatska.....	15
V. Slovenija.....	19
VI. Srbija.....	22
VII. Izvori informacija	29

PRIJAVA I PROVJERA IMOVINE FUNKCIONERA

I. Uvod

Sve više demokratskih država uvodi obavezu dostavljanja izvještaja o imovini funkcionera i provjeru podataka koji se navode u tim izvještajima u okviru sprječavanja sukoba interesa i borbe protiv korupcije. Upravo je osnaživanje prevencije i borba protiv korupcije u Bosni i Hercegovini postavljeno kao jedan od prioriteta koje naša država treba ispuniti kako bi dobila preporuku za otvaranje pregovora o pridruživanju Evropskoj uniji.

U Izvještaju o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu Evropska komisija je naglasila da je jedan od zadataka za našu državu usvajanje zakona o sprječavanju sukoba interesa na državnom nivou u 2021. godini. S obzirom na to da je Istraživački sektor ranije pripremio dva istraživačka rada¹ koji se odnose na određene aspekte sprječavanja sukoba interesa u institucijama vlasti, u fokusu ovog proaktivnog istraživanja su propisi i praksa prijave i provjere imovine javnih funkcionera odnosno dužnosnika u Bugarskoj, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Sloveniji i Srbiji.

U svih pet analiziranih država javni funkcioneri imaju obavezu da nadležnom organu dostave izvještaj o imovini koju su posjedovali na dan imenovanja ili izbora na javnu funkciju, zatim jednom godišnje za vrijeme trajanja mandata, na dan razrješenja i u određenom roku nakon napuštanja funkcije. U navedenim državama, osim u Sloveniji, u istom izvještaju navode i imovinu supružnika ili vanbračnog partnera i maloljetne djece. U Sloveniji se kontrola imovine članova porodice javnog funkcionera obavlja u slučaju kada postoji sumnja u nesrazmjerno povećanje imovine. Funkcioneri su dužni prijaviti i svako značajnije povećanje ili smanjenje imovine.

Relevantnim zakonom je tačno propisano koje podatke su funkcioneri dužni dostaviti, npr. podatke o prihodima, rashodima, obavezama, kreditima, nekretninama, pokretninama, štednji, udjelima u društvima itd.

Nadležni organ kojem funkcioneri dostavljaju izvještaje o imovini u svim državama je nezavisan i specijaliziran državni organ za borbu protiv korupcije ili specifično za sprječavanje sukoba interesa (komisija, agencija ili povjerenstvo). Taj organ je ovlašten da samostalno provjerava dostavljene podatke u izvještajima, ali i da vrši dodatne kontrole na osnovu svog godišnjeg plana i objava u medijima te zahtjeva za provjeru koje mogu dostaviti ostali državni organi i građani. Ovlašten je da od ostalih državnih organa, ali kad je potrebno, i od banaka i (ili) osiguravajućih društava i sličnih pravnih lica, zahtjeva dostavljanje podataka s ciljem kontrole imovine javnih funkcionera.

U svim državama koje su obuhvaćene u istraživanju podaci iz izvještaja o imovini, osim određenih koji se smatraju zaštićenim ličnim podacima, objavljuju se na internetskim stranicama nadležnog organa kojem funkcioneri dostavljaju izvještaje i dostupni su javnosti.

¹ V.v. u radu Istraživačkog sektora br. 327 „[Sprječavanje sukoba interesa u institucijama vlasti](#)“ i br. 326 „[Prijava finansijskog stanja i imovine sudija i tužilaca](#)“, koji su dostupni na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

II. Bugarska

Prijava i provjera imovine funkcionera u Bugarskoj je propisana [Zakonom o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine](#), koji je Parlament Bugarske usvojio u januaru 2018. godine. Sve prijave imovine i interesa visoki javni zvaničnici dostavljaju jednom godišnje tokom svog mandata te godinu dana nakon napuštanja funkcije.

Istim zakonom je uspostavljeno jedinstveno tijelo za borbu protiv korupcije - [Komisija za suzbijanje korupcije i oduzimanje protupravno stečene imovine](#)², koja je ovlaštena za provjeru prijave imovine te utvrđivanje sukoba interesa i protupravno stečene imovine visokih javnih funkcionera: „Komisija ima nadležnost da utvrdi porijeklo sredstava, da pristupa informacijama banaka i osiguranja, provjerava sticanje prijavljene imovine i prihoda, istražuje slučajeve mogućeg nezakonitog bogaćenja i provjerava imovinsko stanje visokih javnih funkcionera“.³

Zakonske odredbe o prijavljivanju i provjeri imovine funkcionera

Ciljevi i principi zakona - Jedan od ciljeva ovog zakona je sprječavanje mogućnosti protupravnog sticanja imovine i njenog raspolaganja.⁴ Borba protiv korupcije provodi se kroz:

- prijavljivanje imovine i interesa visokih javnih funkcionera i s njima povezanih lica;
- osiguranje javnog pristupa prijavama imovine;
- provjeru prijave imovine;
- provjeru, analizu i procjenu stanja imovine;
- objavljivanje imena lica koja nisu podnijela prijave imovine ili u čijim prijavama je utvrđena nepodudarnost te imena lica za koja je utvrđen sukob interesa.⁵

Jedan od principa ovog zakona je javno objavljivanje imovine visokih javnih funkcionera.⁶ Sva imovina za čije sticanje nije utvrđen legalan izvor tretira se kao protupravno stečena imovina i postupak njenog oduzimanja vodi se bez prejudiciranja krivičnog postupka protiv lica koje je pod istragom i s njim povezanih lica.⁷

² Komisija je nezavisan, specijalizirani državni organ za provođenje politike borbe protiv korupcije i oduzimanja protupravno stečene imovine. To je kolektivno tijelo koje se sastoji od pet članova: predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i tri člana. Opći uvjeti za imenovanje člana Komisije su posjedovanje bugarskog državljanstva te visoka profesionalna reputacija i moralni integritet. Osim toga, [za predsjedavajućeg Komisije](#) može biti imenovano lice koje ima univerzitetsku diplomu pravnika i koje se bavilo advokaturom najmanje deset godina. [Za zamjenika predsjedavajućeg Komisije](#) može biti imenovano lice koje ima univerzitetsku diplomu ekonomije ili prava, koje je steklo obrazovnu kvalifikaciju magistra i ima najmanje pet godina odgovarajućeg iskustva. [Za članove Komisije](#) imenuju se lica koja imaju univerzitetsku diplomu, obrazovnu kvalifikaciju magistra i imaju najmanje pet godina relevantnog iskustva. Članove Komisije bira Parlament Bugarske - predsjedavajućeg na prijedlog članova Parlamenta, a zamjenika predsjedavajućeg i članove Komisije na prijedlog predsjedavajućeg Komisije. Mandat Komisije traje šest godina. (*Član 7. st. (1) tačka 2. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine*)

³ GRECO Drugi izvještaj o usklađenosti za Bugarsku, Četvrti krug evaluacije, Sprječavanje korupcije među članovima parlamenta, sudijama i tužiocima od 17. januara 2020. godine, str. 3. Izvor informacija: internetska stranica Vijeća Evrope <https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/16809981f2> (datum pristupa 23. mart 2020.)

⁴ Član 2. st. 3. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine

⁵ Član 3. st. (2) tačke 3, 4, 5, 6. i 8. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine

⁶ Član 4. st. (1) tačka 3. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine

⁷ Član 5. st. (1) i (2) Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine

Visoki javni funkcioneri na koje se odnosi zakon – Duga je lista bugarskih funkcionera koji su obuhvaćeni ovim zakonom, od najviših državnih zvaničnika do načelnika općina i članova općinskih vijeća, pa sve do predsjednika Crvenog krsta Bugarske. U smislu člana 6. ovog zakona, pored brojnih ostalih, visoki javni funkcioneri su:

- predsjednik i potpredsjednik Republike;
- poslanici u Parlamentu Bugarske;
- premijer, zamjenici premijera, ministri i zamjenici ministara;
- poslanici Evropskog parlamenta iz Republike Bugarske;
- članovi Evropske komisije iz Republike Bugarske i bugarski državljani koji su na dužnosti u tijelima Evropske unije koje je bugarski državni organ odlukom izabrao ili imenovao;
- predsjednik i sudije Ustavnog suda;
- predsjednici Vrhovnog kasacionog suda i Vrhovnog upravnog suda, potpredsjednici spomenutih sudova, glavni tužilac, zamjenici glavnog tužioca, administrativni šefovi i zamjenici administrativnih šefova pravosudnih organa, članovi Vrhovnog sudskog vijeća, glavni inspektor i inspektori u Inspektoratu pri Vrhovnom pravosudnom vijeću, sudije, tužioc i istražne sudije;
- općinski načelnici i njihovi zamjenici, predsjednici općinskih vijeća i vijećnici, kao i glavni općinski arhitekta,
- rukovodioci i zamjenici rukovodilaca državnih agencija i državnih komisija, izvršni direktori izvršnih agencija, rukovodioci i zamjenici rukovodilaca državnih institucija osnovanih zakonom ili odlukom Vijeća ministara;
- direktori i izvršni direktori zdravstvenih ustanova za bolničku njegu koje se finansiraju iz budžeta Državnog fonda zdravstvenog osiguranja i/ili iz državnog ili općinskog budžeta;
- članovi upravnih odbora državnih preduzeća prema Zakonu o šumarstvu i državni direktori šumarskih preduzeća i državnih lovnih preduzeća;
- članovi rukovodećeg i kontrolnih tijela Crvenog krsta Bugarske, itd.

Povezana lica – U smislu ovog zakona „povezana lica“ su:

- (a) supružnici ili vanbračni partneri, krvni (linearni) srodnici, rodbinski srodnici do četvrtog stepena, uključujući tazbinske srodnike do drugog stepena; u svrhu postupka oduzimanja protupravno stečene imovine povezanim licem se smatra i bivši supružnik s kojim je brak okončan pet godina prije početka provjere Komisije;
- (b) svako fizičko i pravno lice od kojeg je nosilac javne funkcije u ekonomskoj ili političkoj zavisnosti koja izaziva osnovanu sumnju u nepristrasnost i objektivnost spomenutog nosioca funkcije.

Dužnost prijavljivanja imovine - Visoki javni funkcioneri, osim onih koji su obavezni prema Zakonu o pravosudnom sistemu (*sudije i tužioc*), podnose sljedeće izjave odnosno prijave:

1. izjavu o nespojivosti dužnosti;
2. prijavu imovine i interesa;
3. prijavu promjene okolnosti iz izjave o nespojivosti dužnosti;
4. prijavu o promjeni okolnosti iz prijave imovine i interesa u dijelu koji se odnosi na interese i izvor sredstava pri prijevremenoj otplati obaveza i kredita.

Izjava o nespojivosti dužnosti i prijava o promjeni njenih okolnosti dostavlja se organu koji obavlja imenovanje, a ostale prijave se dostavljaju Komisiji u štampanom i elektronskom obliku.⁸

Imovina koja se prijavljuje - Visoki javni funkcioneri, osim sudija i tužilaca⁹, Komisiji podnose prijavu o imovini i interesima u Bugarskoj i inozemstvu i navode:

1. svu nepokretnu imovinu;
2. sva motorna vozila, plovila i avione, kao i sva druga prijevozna sredstva koja su prema zakonu predmet registracije;
3. sve novčane iznose, što obuhvata i depozite, bankovne račune i potraživanja, ukupne vrijednosti veće od 10.000 BGN (10.000 KM), uključujući devize;
4. sva ulaganja u investicione fondove i penzijske fondove i ekvivalentne oblike štednje i ulaganja, ako njihova ukupna vrijednost prelazi 10.000 BGN (10.000 KM);
5. sve certificirane vrijednosne papire, sve udjele u društvima s ograničenom odgovornošću i komanditnim društvima i svim finansijskim instrumentima prema članu 3. Zakona o tržištima finansijskih instrumenata;
6. sve obaveze i kredite koji prelaze 10.000 BGN (10.000 KM), uključujući kreditne kartice, ako kreditni limit apsorbovan tokom prethodne kalendarske godine u lokalnoj ili stranoj valuti premašuje ukupni iznos od 10.000 BGN (10.000 KM);
7. svaki prihod od rada primljen tokom prethodne kalendarske godine;
8. svaki prihod koji ne proizlazi iz obavljanja funkcije, ostvaren tokom prethodne kalendarske godine, koji prelazi 1.000 BGN (1.000 KM);
9. svu drugu nepokretnu imovinu i sva druga motorna vozila, plovila i avione, čija je vrijednost veća od 10.000 BGN (10.000 KM), koju lice ili njegov supružnik ili vanbračni partner kontinuirano koristi bez obzira na osnovu i uvjete korištenja;
10. sve osigurane instrumente osiguranja i sve troškove koji su iz toga nastali ili u njihovu korist, ili u korist bilo kojeg lica iz stava (4) ovog člana uz njegovu saglasnost, ako se ne plaćaju ličnim sredstvima, javnim sredstvima ili sredstvima institucije u kojoj se nalaze osobe koje su nosioci funkcija, za:
 - a) obuku;
 - b) putovanje;
 - c) druga plaćanja veća od 1.000 BGN (1.000 KM);
11. sve rashode za obuku, osim onih iz tačke 10, uključujući korist bilo kojeg lica iz stava (4), čija je vrijednost veća od 1.000 BGN (1.000 KM);
12. svaki udio u komercijalnim društvima, u upravljačkim tijelima ili nadzornim tijelima komercijalnih društava, neprofitnih pravnih lica ili zadruga, kao i obavljanje poslova samostalnog trgovca do dana izbora ili imenovanja i 12 mjeseci prije toga;
13. ugovori sa svim licima koja obavljaju bilo koju aktivnost u oblastima vezanim za odluke koje je donio visoki javni funkcioner u okviru zvaničnih ovlaštenja ili dužnosti;
14. podatke o svim povezanim licima u čijoj aktivnosti visoki javni funkcioner ima privatni interes.

Uz navedeno, u prijavi imovine navode se pravni osnov i izvor novčanih sredstava, ukoliko je navedena imovina stečena tokom vršenja funkcije. Visoki javni funkcioneri prijavljuju i imovinu i prihode supružnika odnosno vanbračnih partnera i maloljetne djece. Ne prijavljuju imovinu supružnika nakon faktičkog razdvajanja i maloljetne djece nad kojima nemaju

⁸ Član 35. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

⁹ Sudije i tužioci, u skladu sa Zakonom o pravosudnom sistemu, podnose prijavu Visokom pravosudnom vijeću.

roditeljska prava. Visoki javni funkcioneri mogu izjaviti da ne žele da budu objavljene informacije koje se odnose na vanbračnog partnera i njegovu/njenu imovinu i prihode.¹⁰

Rokovi za podnošenje prijave imovine - Prijava imovine i interesa podnosi se:

1. u roku od mjesec dana od stupanja na visoku javnu funkciju;
2. godišnje, do 15. maja za prethodnu kalendarsku godinu;
3. u roku od mjesec dana od napuštanja funkcije;
4. u roku od mjesec dana od isteka godine dana nakon podnošenja prijave iz tačke 3.

U roku od mjesec dana od podnošenja prijave o imovini i interesima obveznik prijave može izmijeniti prijavu, ako je to potrebno radi ispravljanja nedostataka ili grešaka u prijavljenim okolnostima.¹¹

Mjesec dana nakon isteka propisanih rokova za dostavljanje prijava i izjava organ za izbor ili imenovanje na svojoj internetskoj stranici objavljuje prijave visokih javnih funkcionera, kao i spisak lica koja u propisanom roku nisu dostavila prijave.¹²

Registar prijava – Organ za izbor ili imenovanje vodi javni registar izjava o nespojivosti dužnosti i prijava o promjenama njihovih okolnosti. Komisija prima prijave o imovini i interesima te prijave o promjenama okolnosti koje su navedene u prijavama i unosi ih u elektronski registar. Registar vodi i održava Komisija. Pristup elektronskom registru je javan, a omogućen je putem internetske stranice Komisije, odnosno organa koji bira ili imenuje, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.¹³

Kontrola prijava i provjera statusa imovine - Šest mjeseci nakon isteka propisanih rokova inspektori Komisije provjeravaju i analiziraju informacije iz prijava o imovini i interesima visokih javnih funkcionera u pogledu istinitosti prijavljenih podataka.¹⁴ Prijave se provjeravaju direktnim pristupom elektronskim registrima, bazama podataka i drugim repozitorijima informacija koje vode druga državna tijela, izuzev službi sigurnosti. Informacije se razmjenjuju sa službama sigurnosti u skladu s postupkom utvrđenim uputstvima iz člana 24. st (2) i člana 27. st. (2) ovog zakona. Inspektori Komisije mogu zatražiti dodatne informacije od državnih organa, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, pravosudnih organa i od drugih institucija u kojima su prijavljeni podaci predmet unosa, otkrivanja ili potvrđivanja, a ti organi i ustanove dužni su pružiti potrebne informacije u roku od 30 dana od prijema zahtjeva. Komisija može dobiti informacije iz Informacionog sistema iz Zakona o kreditnim institucijama, kao i zahtijevati objavljivanje podataka koji su obuhvaćeni bankarskom tajnom. Nadalje, može zahtijevati otkrivanje podataka koji su obuhvaćeni tajnom osiguranja, kao i podataka o porezu i socijalnom osiguranju.¹⁵

Upozorenje na korupciju ili sukob interesa - Svaka osoba koja ima razloga da vjeruje da visoki javni funkcioner vrši korupciju ili je u sukobu interesa u smislu ovog zakona, Komisiji može podnijeti upozorenje. I objava u medijima je prihvatljiva kao upozorenje, ako ispunjava određene uvjete. Svako upozorenje Komisija registrira odmah po njegovom prijemu, a ono koje nije u nadležnosti Komisije odmah se prosljeđuje nadležnom organu. Anonimna upozorenja se zanemaruju i ne prosljeđuju nadležnom organu. Sva upozorenja o sukobu

¹⁰ Član 37. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹¹ Član 38. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹² Član 40. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹³ Član 41. i 42. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹⁴ Član 43. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹⁵ Član 44. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

interesa ili o korupciji u smislu u ovog zakona, podnesena Komisiji protiv sudije, tužioca ili istražnog sudije i koja sadrže podatke o bilo kakvim radnjama kojima se narušava ugled pravosuđa i nezavisnost sudija, tužilaca i istražnih sudija, prosljeđuje se na provjeru Inspektoratu Vrhovnog pravosudnog vijeća u okviru njegove nadležnosti.¹⁶

Zaštita zviždača - Lica kojima je povjereno preispitivanje upozorenja dužna su:

1. ne otkriti identitet uzbunjivača;
2. ne objaviti činjenice i podatke za koje su saznali u vezi sa ispitivanjem upozorenja;
3. čuvati pisane povjerene im dokumente od neovlaštenog pristupa trećih lica.¹⁷

U posebnim slučajevima, predsjednik Komisije može zatražiti pomoć Ministarstva unutrašnjih poslova za preduzimanje dodatnih mjera na zaštiti uzbunjivača.¹⁸ Svako lice koje je otpušteno, progonjeno ili podvrgnuto radnjama koje su dovele do psihičkog ili fizičkog uznemiravanja zbog podnošenja upozorenja, ima pravo na naknadu materijalne i nematerijalne štete koju je time pretrpjelo, u sudskom postupku.¹⁹

Novčane kazne za neprijavlivanje imovine - Svaki visoki javni funkcioner koji u roku ne dostavi prijavu prema ovom zakonu, kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 BGN (1.000 KM) do 3.000 BGN (3.000 KM), a za ponovljeno izvršenje tog prekršaja kazniće se novčanom kaznom od 3.500 BGN (3.500 KM) do 6.000 BGN (6.000 KM).²⁰

III. Crna Gora

Obavezu javnih funkcionera da podnose izvještaj o prihodima i imovini te postupak provjere podataka iz tih izvještaja, koji provodi [Agencija za sprječavanje korupcije](#), u Crnoj Gori propisuje [Zakon o sprječavanju korupcije](#). Podnošenje izvještaja i provjera podataka je dio borbe protiv korupcije, koja obuhvata i sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija u Crnoj Gori.

Definicija „javnog funkcionera“ - Prema Zakonu o sprječavanju korupcije „javni funkcioner“ je izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom i regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću ili drugom privredom društvu, odnosno pravnom licu koje vrši javna ovlaštenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost, bez obzira na stalnost funkcije i nadoknadu.²¹

Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini - Javni funkcioner je dužan da, u roku od 30 dana od dana stupanja na funkciju, podnese Agenciji za sprječavanje korupcije izvještaj o svojoj imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, prema stanju na dan izbora, imenovanja, odnosno postavljenja. Javni funkcioner je dužan da u izvještaju navede tačne i potpune podatke.

U toku vršenja javne funkcije javni funkcioner podnosi izvještaj:

- jednom godišnje, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu;

¹⁶ Član 47. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹⁷ Član 49. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹⁸ Član 50. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

¹⁹ Član 51. Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

²⁰ Član 173. st. (1) i (3) Zakona o borbi protiv korupcije i oduzimanju protupravno stečene imovine Bugarske

²¹ Član 3. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

- u slučaju promjena iz izvještaja koje se odnose na uvećanje imovine preko 5.000 eura, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene;
- na zahtjev Agencije u slučaju pokretanja postupka u kojem se odlučuje da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se, pored ostalog, odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti.²²

Podnošenje izvještaja u slučaju prestanka javne funkcije - U ovom slučaju javni funkcioner je dužan da, u roku od 30 dana od dana prestanka funkcije, o tome obavijesti Agenciju i podnese izvještaj. Pored toga, javni funkcioner kome je prestala funkcija dužan je da jednom godišnje u naredne dvije godine po prestanku funkcije podnese izvještaj Agenciji, sa stanjem na dan podnošenja izvještaja.²³

Prelazak na drugu javnu funkciju - Javni funkcioner je dužan da prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju u smislu člana 12. st. (2) ovog zakona - *za predsjednika ili člana organa upravljanja i nadzornog organa javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u jednom javnom preduzeću, javnoj ustanovi ili drugom pravnom licu u kojima je država, odnosno opština vlasnik*, i u smislu člana 12. st. (4) ovog zakona – *za predsjednika ili člana organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, nastavnih, kulturnih, umjetničkih, humanitarnih, sportskih udruženja*, ako posebnim propisom nije drukčije određeno, u roku od 30 dana od nastanka promjene o tome obavijesti Agenciju.²⁴

Podaci koji se prijavljuju - Izvještaj o prihodima i imovini, u skladu s članom 24. sadrži:

- 1) lične podatke javnog funkcionera, kao i članova zajedničkog domaćinstva iz člana 23. stav (1) ovog zakona - *bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu* i to: ime i prezime, jedinstveni matični broj, prebivalište, odnosno boravište i adresa stanovanja, školska sprema i zvanje, a za javnog funkcionera i ime oca, ime majke i rođeno prezime majke.
- 2) podatke u vezi s javnom funkcijom koju vrši;
- 3) podatke o imovini i prihodima javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva o:
 - pravu svojine na nepokretnim stvarima i pravu zakupa na nepokretnim stvarima u trajanju dužem od jedne godine, u zemlji i inostranstvu;
 - pravu svojine na pokretnim stvarima čija vrijednost prelazi 5.000 eura ili za koje je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa (motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi i sl.);
 - pravu svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je vlasnik, odnosno osnivač javni funkcioner;
 - depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama, u zemlji i inostranstvu;
 - akcijama i udjelima u pravnom licu i drugim hartijama od vrijednosti;
 - gotovom novcu u iznosu od preko 5.000 eura;
 - pravima po osnovu autorskih, patentnih i sličnih prava, intelektualne i industrijske svojine;
 - dugovima (glavnica, kamata i rok otplate) i potraživanjima;
 - izvoru i visini prihoda od obavljanja naučne, nastavne, kulturne, umjetničke i sportske djelatnosti;

²² Član 23. str. (1) i (2) Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

²³ Član 23. str. (3) i (4) Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

²⁴ Član 23. str. (6) i (7) Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

- članstvu u organima upravljanja i nadzornim organima javnih preduzeća, javnih ustanova ili drugih pravnih lica sa učešćem kapitala čiji je vlasnik država, odnosno opština, kao i naučnih, nastavnih, kulturnih, umjetničkih, humanitarnih, sportskih ili sličnih udruženja.

Radi provjere podataka iz izvještaja, javni funkcioner može dati saglasnost Agenciji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bankarsko poslovanje. Saglasnost se odnosi na vrijeme dok traju obaveze javnog funkcionera u skladu s ovim zakonom. Podatke javni funkcioner unosi u obrazac izvještaja, koji utvrđuje Agencija i objavljuje na svojoj internet stranici.²⁵

Dostavljanje izvještaja - Javni funkcioner Agenciji podnosi izvještaj u elektronskom i u pisanom obliku.²⁶

Registar prihoda i imovine - Podaci iz izvještaja vode se u registru prihoda i imovine javnih funkcionera koji je dio jedinstvenog informacionog sistema Agencije. Brišu se po službenoj dužnosti nakon 10 godina od prestanka funkcije javnog funkcionera. Postupak brisanja podataka iz Registra može se pokrenuti i na zahtjev javnog funkcionera po isteku roka iz prethodnog stava ovog člana. Način unosa podataka iz izvještaja u Registar, kao i sadržaj i način vođenja Registra utvrđuje *organ državne uprave nadležan za poslove antikorupcije*.²⁷

Podaci dostupni javnosti - Podaci iz Registra, prema članu 27. Zakona o sprječavanju korupcije, objavljuju se na internet stranici Agencije, osim podataka koji se odnose na:

- lične podatke iz člana 24. stav (1) tačka (1) ovog zakona - *jedinstveni matični broj, prebivalište, odnosno boravište i adresa stanovanja, školska sprema i zvanje, a za javnog funkcionera i ime oca, ime majke i rođeno prezime majke*, osim imena i prezimena;
- adresu na kojoj se nalazi nepokretna imovina;
- djecu javnog funkcionera do navršenih 16 godina života;
- alimentaciju i druga primanja, odnosno davanja po osnovu socijalne i dječje zaštite.²⁸

Postupak provjere podataka iz izvještaja - Agencija vrši provjeru podataka iz izvještaja upoređivanjem tih podataka s prikupljenim podacima o imovini i prihodima javnog funkcionera od organa vlasti i pravnih lica koji raspolažu tim podacima. Organi vlasti i pravna lica su dužni da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom. Ukoliko Agencija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica s javnim funkcionerom veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner je dužan da, na zahtjev Agencije, u roku od 30 dana, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda. Provjeru podataka iz izvještaja Agencija vrši prema godišnjem planu provjere za određeni broj funkcionera i kategoriju funkcionera. Postupak provjere podataka iz izvještaja nije dostupan za javnost. Godišnji plan provjere donosi se jednom godišnje, do kraja tekuće godine za narednu godinu.²⁹

²⁵ Član 24. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

²⁶ Član 25. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

²⁷ Član 26. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

²⁸ Član 27. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

²⁹ Član 30. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

Postupak utvrđivanja povrede zakonskih odredbi o izvještajima

Prema Zakonu o sprječavanju korupcije, postupak za utvrđivanje povrede odredbi zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera obuhvata i utvrđivanje povrede odredbi zakona o sprječavanju sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Pokretanje postupka - Postupak u kojem se odlučuje da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se, pored ostalog, odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera pokreće Agencija na zahtjev organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica. Postupak može pokrenuti i Agencija po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili anonimnih zahtjeva. Podaci o podnosiocu anonimnog zahtjeva su povjerljivi, osim ako podnosilac zahtjeva izričito zatraži da ti podaci budu dostupni javnosti, odnosno javnom funkcioneru na koga se zahtjev odnosi, kao i organu vlasti.³⁰

Forma i sadržaj zahtjeva za pokretanje postupka provjere povrede zakona - Zahtjev sadrži: ime i prezime javnog funkcionera, naziv organa vlasti u kojem vrši ili je vršio funkciju, bliže činjenice o povredi odredbi ovog zakona koje se odnose na imovinu javnih funkcionera, kojima podnosilac zahtjeva raspolaže ili su mu poznate, imena i prezimena lica koja mogu potvrditi navode iz zahtjeva, ukoliko ih ima ili su mu poznata, kao i ime i prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište podnosioca zahtjeva, ukoliko zahtjev nije anonimna. Zahtjev se podnosi u pisanoj formi neposredno, putem pošte ili elektronskim putem. Može se dati i usmeno na zapisnik kod Agencije.³¹

Dopuna i ispravka zahtjeva - Ako zahtjev nije sačinjen u skladu s prethodnim članom ovog zakona ili je nerazumljiv ili ne sadrži dovoljno činjenica da bi se po njemu moglo postupiti, Agencija će pozvati podnosioca da zahtjev dopuni, odnosno ispravi i odrediti mu rok za to, koji ne može biti duži od 15 dana. Ako podnosilac zahtjeva ne postupi na način i u propisanom roku, Agencija će zahtjev odbiti kao neuredan.³²

Izjašnjenje javnog funkcionera - Agencija će od javnog funkcionera protiv koga je pokrenut postupak zatražiti da dostavi pisano izjašnjenje na navode iz zahtjeva, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za dostavljanje pisanog izjašnjenja. Ako se javni funkcioner ne izjasni na način i u propisanom roku, Agencija će nastaviti postupak u skladu s ovim zakonom.³³

Utvrđivanje činjenica i okolnosti - Agencija vodi postupak preko lica koje ovlasti direktor Agencije (*ovlašteni službenik*). Ovlašteni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica. Navedeni organi, pravna i fizička lica dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom. Ukoliko ne postupe u roku i na propisani način, dužni su da o razlozima bez odlaganja

³⁰ Član 31. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³¹ Član 32. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³² Član 33. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³³ Član 34. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

obavijeste Agenciju. U tom slučaju Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom, a može podnijeti poseban izvještaj Skupštini Crne Gore ili obavijestiti javnost.³⁴

Izvođenje dokaza i usmena rasprava - Ovlašteni službenik, kad ocijeni da je to potrebno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su od značaja za odlučivanje, može po službenoj dužnosti provesti ispitni postupak. Dužan je da na zahtjev učesnika u postupku provede usmenu raspravu. Usmena rasprava može se provesti i kad ovlašteni službenik ocijeni da je to potrebno radi utvrđivanja potpunog i tačnog činjeničnog stanja od značaja za odlučivanje.³⁵

Ustupanje postupka nadležnim organima - U slučaju postojanja osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, Agencija će zahtjev sa dokazima prikupljenim u vršenju svoje nadležnosti bez odlaganja dostaviti nadležnom državnom tužilaštvu. Ako Agencija raspolaže podacima koji upućuju na nepravilnosti koje nisu u njenoj nadležnosti, dostaviće podatke nadležnom organu. Nadležni organi iz prethodnih stavova dužni su da obavijeste Agenciju o ishodu postupka.³⁶

Odlučivanje - Ovlašteni službenik, u roku od 15 dana od okončanja postupka provjere povrede ovog zakona, dostavlja obrazloženi prijedlog odluke direktoru Agencije. Direktor Agencije je dužan da, u roku od osam dana od dana dostavljanja prijedloga, donese odluku da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera. Odluka mora biti obrazložena.³⁷

Dostavljanje odluke - Odluka se dostavlja javnom funkcioneru, podnosiocu zahtjeva, kao i organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organu nadležnom za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera kad ti organi nisu podnosioci zahtjeva, najkasnije u roku od pet dana od dana donošenja odluke. Odluka se objavljuje na internet stranici Agencije, pri čemu se u odluci kojom se utvrđuje da javni funkcioner nije povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera ne objavljuje njegovo ime i prezime i funkcija bez saglasnosti javnog funkcionera na koga se odluka odnosi.³⁸

Konačnost odluke - Odluka je konačna i protiv odluke se može pokrenuti upravni spor.³⁹

Primjena pravila upravnog postupka - Na postupak utvrđivanja povrede odredbi ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.⁴⁰

Pravno dejstvo odluka - Povreda odredbi ovog zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, kao i posebnih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije, utvrđena konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom, smatraće se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Agencija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu

³⁴ Član 35. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³⁵ Član 36. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³⁶ Član 37. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³⁷ Član 38. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³⁸ Član 39. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

³⁹ Član 40. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

⁴⁰ Član 41. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

funkciju i organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, radi pokretanja postupka razrješenja, suspenzije ili izricanja disciplinske mjere.

Organ vlasti je dužan da o preduzetim mjerama povodom odluke Agencije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, kao i posebnih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije, obavijesti Agenciju, u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje. Ukoliko javni funkcioner bude razriješen, suspendovan ili mu bude izrečena disciplinska mjera zbog nesavjesnog vršenja javne funkcije, organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera će o tome obavijestiti Agenciju, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Javni funkcioner koji je razriješen zbog navedenih razloga ne može vršiti javnu funkciju, odnosno poslove državnog službenika u periodu od četiri godine od dana razrješenja. Ograničenje se ne odnosi na javnog funkcionera koji se bira neposredno na izborima. Organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje dužan je da, prije odlučivanja o izboru, imenovanju, odnosno postavljenju javnog funkcionera, kod Agencije provjeri da li je predloženi kandidat, u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bio razriješen zbog razloga povrede odredbi Zakona o sprječavanju korupcije.⁴¹

Naknada štete - Ako je povredom ovog zakona pravnom ili fizičkom licu pričinjena šteta, to lice ostvaruje pravo na naknadu štete tužbom u parničnom postupku kod nadležnog suda, primjenom opštih pravila o naknadi štete.⁴²

Novčane kazne

Novčane kazne za prekršaje pravnog lica i odgovornog lica - Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- ne dostavi tražene podatke i obavještenja, odnosno ne stavi na uvid traženu dokumentaciju o imovini i prihodima javnog funkcionera i u roku i na način koji odredi Agencija.
- ne obavijesti Agenciju o ishodu postupka u slučaju postojanja osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- ne obavijesti Agenciju o preduzetim mjerama povodom odluke Agencije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose, pored ostalog, na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, kao i posebnih zakona iz nadležnosti Agencije u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje;
- ne obavijesti Agenciju o razrješenju, suspenziji ili izricanju disciplinske mjere zbog nesavjesnog vršenja javne funkcije, u roku od 30 dana od dana donošenja;
- prije odlučivanja o izboru, imenovanju odnosno postavljenju javnog funkcionera, kod Agencije ne provjeri da li je predloženi kandidat, u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bio razriješen zbog razloga iz člana 42. stav (1) ovog zakona.⁴³

⁴¹ Član 42. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

⁴² Član 43. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

⁴³ Član 102. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

Novčane kazne za prekršaje javnog funkcionera - Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj javni funkcioner, ako:

- ne podnese Agenciji izvještaj u roku od 30 dana od dana stupanja na funkciju o svojoj imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, prema stanju na dan izbora, imenovanja, odnosno postavljenja;
- ne navede u izvještaju tačne i potpune podatke;
- u toku vršenja javne funkcije ne podnese izvještaj jednom godišnje, do kraja marta u tekućoj godini za prethodnu godinu, ili ne prijavi promjene iz izvještaja koje se odnose na uvećanje imovine preko 5.000 eura, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene ili na zahtjev Agencije u slučaju pokretanja postupka iz člana 31. st. (1) i (2) ovog zakona (*postupak u kojem se odlučuje da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose, pored ostalog, na izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera*), u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti;
- ne obavijesti Agenciju prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju;
- na zahtjev Agencije ne dostavi detaljne podatke o osnovama sticanja imovine i prihoda u roku od 30 dana.⁴⁴

Provjera imovine funkcionera u praksi u Crnoj Gori

Prema javno dostupnim dokumentima, Agencija za sprečavanje korupcije Crne Gore⁴⁵ ima tri vrste provjere prihoda i imovine javnih funkcionera, i to:

- administrativno-tehničku provjeru izvještaja (*bazična provjera da li je podnosilac popunio obavezna polja i kojom se vrši kontrola istovjetnosti elektronske i štampane verzije*);
- provjeru tačnosti i potpunosti podataka u dostavljenim izvještajima (*druga faza provjere, koja se realizuje u saradnji s institucijama koje raspolažu podacima o imovini i prihodima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva*), i
- potpunu provjeru izvještaja (*treća vrsta provjere, koja se vrši do kraja godine u skladu s Godišnjim planom provjere Agencije*).

U vezi s drugom fazom provjere, institucije koje raspolažu podacima o imovini i prihodima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva putem kojih se realizira provjera tačnosti i potpunosti podataka u dostavljenim izvještajima su sljedeće:

- Poreska uprava (raspolaže podacima o ostvarenim oporezovanim prihodima, kao i podacima iz Centralnog registra privrednih subjekata);
- Uprava za nekretnine (raspolaže podacima o imaćima prava vlasništva nad nepokretnostima);
- Ministarstvo unutrašnjih poslova (raspolaže podacima o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registruju: motorna vozila, oružje);
- Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore (raspolaže podacima o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije u privrednim društvima i drugim

⁴⁴ Član 103. Zakona o sprječavanju korupcije Crne Gore

⁴⁵ Godišnji izvještaj o radu Agencije za sprečavanje korupcije Crne Gore, str. 23

https://www.antikorupcija.me/media/documents/Izvj%C5%A1taj_o_radu_ASK_za_2018_.pdf

(datum pristupa 24. februar 2021.)

pravnim licima), kao i poslovnim bankama (u slučaju date saglasnosti za pristup računima od strane obveznika).

Trećom vrstom provjere, odnosno potpunom provjerom je obuhvaćen manji broj obveznika podnošenja izvještaja o prihodima i imovini, npr. 20 javnih funkcionera u 2018. godini. Ovaj postupak se provodi *kontrolom izvještaja slučajnim odabirom*: „Riječ je o matematičkom algoritmu koji obezbjeđuje da se softverski, bez učešća zaposlenih, metodom slučajnog izbora izvrši odabir funkcionera čiji će se izvještaji kontrolisati. Uvođenjem ovakvog načina provjere potpuno se isključuje mogućnost subjektivnog i pristrasnog odabira obveznika zakona čiji bi izvještaji podlegli kontroli.”⁴⁶

U Godišnjem izvještaju je navedeno da je Agenciji za sprečavanje korupcije u 2018. godini dostavljeno ukupno 8.004 izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovama podnošenja. Protiv obveznika koji nisu u roku podnijeli izvještaje na zahtjev Agencije su pokrenuti upravni postupci: „Odsjek za provjeru prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini je, u 2018. godini, pokrenuo 125 upravnih postupaka, od čega je 98 okončano, od kojih je u 51% utvrđeno kršenje Zakona o sprječavanju korupcije”.⁴⁷

IV. Hrvatska

Obavještavanje o imovinskom stanju dužnosnika, kao i o izvorima i načinu sticanja te imovine, u Hrvatskoj je regulirano [Zakonom o sprječavanju sukoba interesa](#). Isti zakon, pored ostalog, uređuje i postupak provjere podataka iz izvještaja o imovinskom stanju dužnosnika, koju provodi [Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa](#). Za kršenje odredbi ovog zakona Povjerenstvo može izreći opomenu, obustavu isplate dijela neto mjesečne plate ili sankciju javnog objavljivanja odluke Povjerenstva.

Zakon u članu 3. jasno navodi koji dužnosnici su njim obuhvaćeni, od predsjednika Republike, zastupnika u Hrvatskom saboru, premijera i ministara u Vladi do gradonačelnika, općinskih načelnika i njihovih zamjenika itd.

*Obavještavanje o imovinskom stanju dužnosnika*⁴⁸ - Dužnosnici su obavezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti izvještaj Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa s podacima o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima koje obnašaju, odnosno djelatnostima koje obavljaju, o djelatnosti koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost i s podacima o svojoj imovini te imovini svoga bračnog ili vanbračnog druga i maloljetne djece, sa stanjem na taj dan.

Nadalje, dužnosnici su obavezni u roku od 30 dana po prestanku obnašanja javne dužnosti podnijeti izvještaj Povjerenstvu o svojoj imovini, a ako je tokom obnašanja javne dužnosti došlo do bitne promjene u pogledu imovinskog stanja dužni su o tome podnijeti izvještaj Povjerenstvu, istekom godine u kojoj je promjena nastupila.

⁴⁶ Godišnji izvještaj o radu Agencije za sprečavanje korupcije Crne Gore, str. 26

⁴⁷ Godišnji izvještaj o radu Agencije za sprečavanje korupcije Crne Gore, str. 30

⁴⁸ Obavještavanje o imovinskom stanju dužnosnika uređeno je članom 8. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

Istu obavezu podnošenja izvještaja o svojoj imovini te imovini bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan, dužni su podnijeti, u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost, na početku novog mandata, i dužnosnici koji su na izborima ponovno izabrani ili imenovani na istu dužnost. Isti izvještaj podnose i svake četvrte godine za vrijeme trajanja službe. Ako je tokom trajanja službe došlo do bitne promjene stanja u pogledu imovinskog stanja, dužni su podnijeti izvještaj istekom godine u kojoj je promjena nastupila. Osim toga, obavezni su u roku 30 dana po razrješenju podnijeti izvještaj o svojoj imovini sa stanjem na taj dan.

Podaci o imovini dužnosnika obuhvataju podatke o naslijeđenoj imovini i podatke o stečenoj imovini. Podaci o naslijeđenoj imovini obuhvataju podatke o vrsti i ukupnoj vrijednosti nasljedstva te podatke od koga je nasljedstvo naslijeđeno.

Podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju podatke o:

- nekretninama stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovačkog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, povratom imovine stečene u postupku denacionalizacije te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba;
- pokretninama veće vrijednosti;
- poslovnim udjelima i dionicama u trgovačkim društvima;
- udjelima u vlasništvu drugih poslovnih subjekata;
- novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika;
- dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obavezama;
- dohotku od nesamostalnog rada, dohotku od samostalne djelatnosti, dohotku od imovine i imovinskih prava, dohotku od kapitala, dohotku od osiguranja i drugom dohotku;
- primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez na dohodak.

Pod pokretninama veće vrijednosti podrazumijevaju se vozila, plovila, avioni, radne mašine, lovačko oružje, umjetnine, nakit, drugi predmeti lične upotrebne vrijednosti, vrijednosni papiri, životinje i druge stečene pokretnine pojedinačne vrijednosti veće od 30.000 kuna (7.726 KM), osim predmeta kućanstva i odjevnih predmeta.

Obrazac izvještaja utvrđuje Povjerenstvo, a podaci koji se u njemu navode su javni i mogu se objaviti bez saglasnosti dužnosnika te se na njih ne primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita osobnih podataka. Povjerenstvo od dužnosnika može zahtijevati da o tim podacima priloži i odgovarajuće dokaze.

Prije nego što izvrše obaveze prijavljivanja imovinskog stanja dužnosnici ne mogu primiti platu. U svrhu provjere podataka iz izvještaja o imovinskom stanju dužnosnika u skladu s odredbama ovog Zakona nadležna tijela u Republici Hrvatskoj dužna su bez odgode, na zahtjev Povjerenstva, dostaviti zatražene obavijesti i dokaze.

*Obavještavanje o izvorima i načinu sticanja imovine*⁴⁹ - U izvještaj o imovinskom stanju dužnosnici obavezno unose podatke o načinu sticanja imovine i izvorima sredstava kojima je kupljena pokretna i nepokretna imovina koju je dužnosnik dužan prijaviti prema ovom Zakonu. Nadalje, nastupajući u javnosti, dužnosnici su dužni istinito i potpuno odgovoriti na pitanja o

⁴⁹ Obavještavanje o izvorima i načinu sticanja imovine uređeno je članom 9. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

imovini, izvorima sredstava i načinu njezina sticanja, koja se odnose na njih i osobe o čijem su imovinskom stanju obavezni izvijestiti prema ovom Zakonu.

Ako Povjerenstvo utvrdi da dužnosnik nije ispunio obaveze obavještanja o imovinskom stanju i o izvorima i načinu sticanja imovine, pisanim putem će zatražiti od dužnosnika ispunjenje obaveze u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana primitka pisanog zahtjeva. Ako dužnosnik ne ispuni navedenu obavezu u propisanom roku, Povjerenstvo će pokrenuti postupak protiv dužnosnika zbog kršenja odredbi iz člana 8. i 9. ovog Zakona.⁵⁰

Provjera podataka iz izvještaja o imovinskom stanju dužnosnika

Povjerenstvo vrši provjeru podataka iz podnesenih izvještaja dužnosnika o imovinskom stanju, a postupak provjere je zatvoren za javnost. Konačne rezultate nakon provedenog postupka provjere podataka Povjerenstvo je dužno javno objaviti.⁵¹ Provjera podataka iz podnesenih izvještaja dužnosnika o imovinskom stanju može biti:

- prethodna (administrativna) provjera,
- redovna provjera.⁵²

Prethodna (administrativna) provjera uključuje:

- provjeru statusa podnositelja izvještaja o imovinskom stanju u smislu postojanja obaveze podnošenja izvještaja iz člana 8. i 9. ovog Zakona;
- provjeru je li dužnosnik u zakonskom roku podnio izvještaj;
- provjeru je li izvještaj o imovinskom stanju potpisan od dužnosnika;
- provjeru pravilnog i potpunog ispunjavanja obrasca izvještaja o imovinskom stanju od strane dužnosnika.

Prethodna (administrativna) provjera se vrši za svaki podneseni izvještaj o imovinskom stanju dužnosnika, odmah po zaprimanju, na početku mandata, kod svake bitne promjene imovinskog stanja te na kraju mandata, a prije unosa podataka u Registar dužnosnika i njihove objave na internetskim stranicama Povjerenstva.⁵³

Redovna provjera podataka predstavlja provjeru podataka iz člana 8. i 9. ovog Zakona, koja se obavlja prikupljanjem, razmjenom podataka i usporedbom prijavljenih podataka o imovini iz podnesenih izvještaja o imovinskom stanju dužnosnika s pribavljenim podacima od Porezne uprave i drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovog Zakona. Provodi se i za svaki podneseni izvještaj o imovinskom stanju dužnosnika.⁵⁴ Za obavljanje ove provjere Povjerenstvo može tražiti podatke od međunarodnog udruženja ili strane organizacije.⁵⁵

Povjerenstvo će bez odgađanja zatražiti od dužnosnika pisano očitovanje s potrebnim dokazima ukoliko prilikom provjere podataka utvrdi nesklad, odnosno nerazmjer između prijavljene imovine iz podnesenog izvještaja iz člana 8. i 9. ovog Zakona i stanja imovine dužnosnika kako proizlazi iz pribavljenih podataka od nadležnih tijela. Dužnosnik je dužan dostaviti

⁵⁰ Član 10. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵¹ Član 21. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵² Član 22. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵³ Član 23. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵⁴ Član 24. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵⁵ Član 25. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

Povjerenstvu pisano očitovanje i priložiti odgovarajuće dokaze u roku od 15 dana od dana primitka pisanog zahtjeva.⁵⁶

Ako dužnosnik ne dostavi Povjerenstvu pisano očitovanje u roku od 15 dana ili pak ne priloži odgovarajuće dokaze potrebne za usklađivanje prijavljene imovine s utvrđenom imovinom u postupku provjere s pribavljenim podacima o imovini dužnosnika, Povjerenstvo će pokrenuti postupak protiv dužnosnika zbog kršenja odredbi iz člana 8. i 9. ovog Zakona te će o tome obavijestiti nadležna državna tijela.⁵⁷

Kršenje odredbi zakona o imovinskom stanju - Općenito, za kršenje odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, što obuhvata i obavezu obavještavanja o imovinskom stanju i o izvorima i načinu sticanja imovine dužnosnika, Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa može izreći opomenu, obustavu isplate dijela neto mjesečne plate ili sankciju javnog objavljivanja odluke Povjerenstva.⁵⁸ Sankciju obustave isplate neto mjesečne plate Povjerenstvo izriče u iznosu od 2.000 kuna (263 eura) do 40.000 kuna (5.274 eura) vodeći računa o težini i posljedicama povrede zakona. Ova sankcija ne može trajati duže od dvanaest mjeseci, a iznos obuhvaćen obustavom ne smije prelaziti jednu polovinu neto mjesečne plate dužnosnika. Odluka o sankciji dostavlja se lično dužnosniku, a izvršnu odluku Povjerenstvo dostavlja radi provedbe službi koja obavlja obračun plate dužnosniku.⁵⁹ Protiv navedenih odluka Povjerenstva može se pokrenuti upravni spor. Sud će u upravnom sporu odlučiti u roku od 60 dana od dana pokretanja spora.⁶⁰

Provjera imovine u praksi u Hrvatskoj

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa provodi prethodnu (administrativnu) provjeru ispunjavanja obaveze podnošenja izvještaja o imovinskom stanju dužnosnika i redovnu provjeru. Posljednji [Godišnji izvještaj o radu](#) koji se nalazi na internetskoj stranici Povjerenstva je za 2017. godinu i u njemu se navodi da je te godine utvrđeno da 173 dužnosnika nisu u zakonom propisanom roku podnijela izvještaj o imovinskom stanju.

Sve odluke vezane za sukob interesa Povjerenstvo objavljuje na svojoj internetskoj stranici. Kad je u pitanju podnošenje izvještaja o imovinskom stanju dužnosnika, kao primjer može poslužiti [Odluka od 23. oktobra 2020.](#), kojom je utvrđen propust jednog općinskog načelnika. Za povredu Zakona o sprječavanju sukoba interesa izrečena je sankcija u vidu obustave isplate dijela neto mjesečne plaće u ukupnom iznosu od 3.000 kn (773 KM), koja će trajati 6 mjeseci, a izvršit će se u 6 jednakih uzastopnih mjesečnih obroka, svaki u pojedinačnom iznosu od 500 kn (129 KM).

Redovnu provjeru podataka iz izvještaja o imovinskom stanju Povjerenstvo provodi prikupljanjem podataka o imovini dužnosnika kojima raspolažu druga državna tijela (Porezna uprava, zemljišne knjige, katastar, registar vozila, plovila, zrakoplova, sudski registar, obrtni registar i dr.) te tako prikupljene podatke uspoređuje s podacima koje je dužnosnik prikazao u podnesenim izvještajima. „Pri tome, ukoliko iz ovako provedene usporedbe podataka o imovini proizlazi nesklad, odnosno nesrazmjer u odnosu na podatke koje je dužnosnik sam naveo, Povjerenstvo ne utvrđuje je li takav nesklad ili nesrazmjer posljedica namjere dužnosnika da u

⁵⁶ Član 26. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵⁷ Član 27. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵⁸ Članovi 42. st. (1) Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁵⁹ Član 44. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

⁶⁰ Član 48. Zakona o sprječavanju sukoba interesa Hrvatske

izvještaju prikrije svoje stvarno imovinsko stanje, već Povjerenstvo na temelju podataka i dokumentacije koju je prikupilo od drugih državnih tijela utvrđuje da dužnosnik, u odnosu na podatke koje je bio dužan navesti, nije ispunio svoje obaveze iz člana 8. i 9. Zakona, odnosno da je počinio njihovu povredu“.⁶¹

V. Slovenija

Zakon o integritetu i sprječavanju korupcije propisuje obavezu prijave imovinskog stanja za zvaničnike u Sloveniji, kao i promjene u slučaju povećanja i smanjenja imovine iznad određenog iznosa. Nadzor nad provođenjem zakona i kontrolu prijavljene imovine vrši *Komisija za sprječavanje korupcije*. Postupak prijave i provjere imovinskog stanja u Sloveniji, kao i kazne za kršenje zakonskih odredbi, detaljno su navedeni u radu br. 326 pod nazivom „*Provjera finansijskog stanja i imovine sudija i tužilaca*“ Istraživačkog sektora, koji je dostupan na veb-stranici Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Zakonske odredbe koje se odnose na sudije i tužioce istovjetne su za sve „profesionalne zvaničnike“ od lokalne zajednice do državnog parlamenta. U nastavku ćemo navesti samo najvažnije detalje zakona o prijavi i provjeri imovinskog stanja. Važeći Zakon o integritetu i sprječavanju korupcije, pored obaveze prijave promjene imovinskog stanja zvaničnika, uređuje primanje poklona, lobiranje, postupak prijave i provjere sumnji na korupciju itd.

Definicija zvaničnika - Kad je u pitanju prijava imovinskog stanja, ovu obavezu imaju sljedeći zvaničnici: poslanici Državnog zbora (donjeg doma Parlamenta), članovi Državnog sveta (gornjeg doma Parlamenta), predsjednik Republike, premijer, ministri, državni sekretari, sudije Ustavnog suda, sudije, državni tužioci, generalni sekretar Vlade, generalni sekretar predsjednika Republike i njegov zamjenik, šef kabineta predsjednika Republike, savjetnik predsjednika Republike, generalni sekretar Državnog zbora, sekretar Državnog sveta, zvaničnici u drugim državnim organima i lokalnim zajednicama, poslanici Republike Slovenije u Evropskom parlamentu, ako njihova prava i obaveze nisu drugačije uređene aktima Evropskog parlamenta, i drugi zvaničnici Republike Slovenije u evropskim institucijama i drugim međunarodnim institucijama, ako ih tamo šalje Republika Slovenija, kao i članovi Upravnog odbora Banke Slovenije, osim ako su njihova prava i obaveze drugačije regulirane zakonom koji uređuje Banku Slovenije i drugim propisima koji obavezuju Banku Slovenije.⁶²

Obaveza prijave imovine - Obveznik prijave imovinskog stanja mora, najkasnije mjesec dana nakon stupanja na dužnost i prestanka funkcije, Komisiji dostaviti podatke o svom imovinskom stanju na dan stupanja na dužnost, odnosno na dan prestanka funkcije, kao i godinu dana nakon prestanka funkcije. Ti podaci su tačno određeni lični podaci, kao i podaci o imovini u Republici Sloveniji i inozemstvu, te sve promjene navedenih podataka. Sve prijave se obavljaju putem elektronskog obrasca koji je dostupan na internetskoj stranici Komisije.⁶³

Dopuna podataka - Komisija može u bilo kojem trenutku zatražiti od obveznika da joj dostavi potpune informacije o navedenim promjenama imovinskog stanja, a obveznik je dužan da ih dostavi u roku od 15 dana od prijema zahtjeva. Ukoliko Komisija utvrdi da obveznik nije dostavio podatke o svojim funkcijama, aktivnostima, imovini i prihodima u skladu sa Zakonom o integritetu i sprječavanju korupcije, poziva ga da u roku koji ne može biti kraći od 15 niti duži od 30 dana dostavi tražene podatke. Ukoliko obveznik ne dostavi tražene podatke u propisanom roku, Komisija donosi odluku da mu se plata odnosno naknada za svaki mjesec od

⁶¹ Godišnji izvještaj o radu Povjerenstva za sprječavanje korupcije Republike Hrvatske za 2017. godinu, str. 18

⁶² Član 4. st. (1) tačka 5. Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁶³ Član 41.i 42. Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

kada je istekao rok smanji za iznos u visini od deset posto njegove osnovne plate, ali najviše do visine minimalne plate. Odluku je dužan izvršiti poslodavac.⁶⁴

Sumnja na nesrazmjerno povećanje imovine - Komisija za sprječavanje korupcije nadgleda pravilnost, pravovremenost i potpunost prijave podataka o imovinskom stanju i promjenama imovine. U slučaju sumnje na povredu dužnosti prijavljivanja imovinskog stanja i sumnje na nesrazmjerno povećanje imovine, Komisija upoređuje prijavljene podatke obveznika o imovinskom stanju s podacima koje dobije od nadležnih organa (državnih organa, organa lokalne zajednice, nosilaca javnih ovlaštenja, pravnih lica javnog i privatnog prava te lica sa statusom samostalnih preduzetnika ili samozaposlenih lica). Ukoliko na osnovu upoređivanja navedenih podataka Komisija utvrdi nesklad, od obveznika traži da u roku od 15 dana pismeno pojasni nesklad i dostavi odgovarajuće dokaze, a može s obveznikom obaviti i razgovor radi pojašnjenja činjenica. Nadalje, ukoliko iz podataka dobivenih u prethodno opisanom postupku ili iz drugih podataka dobivenih na temelju ovog zakona, proizlazi sumnja da se imovina obveznika od prethodne prijave povećala nesrazmjerno u odnosu na njegove prihode od obavljanja funkcije ili djelatnosti koje obavlja u skladu s odredbama i ograničenjima iz ovog i drugih zakona, ili da vrijednost njegove stvarne imovine, koja je temelj za procjenu poreznih obaveza, znatno premašuje prijavljenu imovinu (nesrazmjerno povećanje imovine), ili da obveznik raspolaže imovinom nepoznatog porijekla, Komisija provodi postupak zbog sumnje na nesrazmjerno povećanje imovine. U okviru utvrđivanja stvarnog stanja Komisija može organima za provođenje zakona i kontrolu, uključujući organ nadležan za sprječavanje pranja novca, podnijeti zahtjev da u okviru svojih nadležnosti utvrde stvarno stanje u pogledu imovine i vlasništva u Republici Sloveniji i inozemstvu i da nalaze dostave Komisiji.⁶⁵

O konkretnom slučaju Komisija priprema nacrt nalaza koji sadrži spisak imovine koja, prema onome što je utvrdila Komisija, premašuje prijavljenu imovinu, zvanične poznate prihode obveznika ili imovinu za koju Komisija u postupku nije mogla utvrditi izvor ili porijeklo. Nacrt nalaza Komisija šalje obvezniku i poziva ga da pismeno objasni način povećanja ili izvore imovine u roku koji Komisija odredi, ali ne kraćem od osam dana. Komisija može, na svoju inicijativu ili na prijedlog obveznika, obaviti razgovor s obveznikom u vezi s tim. Ako obveznik ne obrazloži način povećanja ili izvore imovine, odnosno to ne učini na uvjerljiv, vjerodostojan i razumljiv način, Komisija preduzima mjere u slučaju nesrazmjernog povećanja imovine.⁶⁶

Ako tokom postupka procijeni da postoji opravdana opasnost da će imovinom nepoznatog ili neobjašnjivog porijekla obveznik raspolagati, sakriti je ili otuđiti, Komisija može Državnom tužilaštvu ili nadležnom organu u oblasti sprječavanja pranja novca ili finansijskog nadzora predložiti da, u okviru zakonskih ovlaštenja, preduzme sve neophodno za privremenu obustavu transakcija ili osiguranja novca i imovine radi oduzimanja protivpravno stečene materijalne koristi ili novca i imovine nezakonitog porijekla. Komisija u prijedlogu dostavlja sve prikupljene podatke koji su neophodni za vršenje zakonskih ovlaštenja navedenih organa. Državno tužilaštvo ili drugi navedeni organ mora, najkasnije u roku od 72 sata, Komisiju pismeno obavijestiti koje mjere je preduzeo ili obrazložiti zašto neće preduzeti mjere. Obveznik je subjekt nadzora prema ovom članu za vrijeme obavljanja funkcije i još godinu dana nakon prestanka funkcije.⁶⁷

⁶⁴ Član 44. Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁶⁵ Član 44.a Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁶⁶ Isto.

⁶⁷ Isto.

Proširenje nadzora na druga lica - Ukoliko se u nadzoru nad imovinskim stanjem i utvrđivanju nesrazmjernog povećanja imovine pokaže sumnja da obveznik prikriva svoju imovinu prenošenjem na članove porodice ili da ta lica neposredno pribavljaju jedinice imovine od trećih lica koja na bilo koji način potiču iz funkcije ili rada obveznika, Komisija može proširiti kontrolu i nad imovinskim stanjem članova porodice obveznika. Navedena sumnja postoji naročito kada je iz prikupljenih podataka evidentno prenošenje imovine na članove porodice, kada rashodi obveznika znatno premašuju njegove zvanično poznate prihode ili kada podaci pokazuju da obvezniku druge osobe pokrivaju značajan dio troškova života.⁶⁸

Mjere u slučaju nesrazmjernog povećanja imovine - Ako na osnovu obavještenja nadležnog organa obveznik ne objasni način povećanja imovine, izvore imovine ili razlike između stvarne i prijavljene imovine ili to ne učini na uvjerljiv, vjerodostojan i razumljiv način, Komisija odmah dostavlja predmet sa svim prikupljenim podacima Državnom tužilaštvu radi provjere mogućnosti postupanja po zakonu koji uređuje oduzimanje imovine nezakonitog porijekla ili nadležnom poreznom organu radi provjere mogućnosti postupanja po poreznim propisima. Državno tužilaštvo koje primi predmet Komisiju obavještava o odlukama i mjerama po okončanju postupka. Komisija može, ukoliko na osnovu obavještenja nadležnog organa zaključi da time ne bi ugrozila interese postupaka drugih nadležnih organa, o tome obavijestiti organ ili organizaciju javnog sektora u kojem obveznik vrši funkciju, odnosno organ nadležan za izbor ili imenovanje obveznika. Taj organ mora, na osnovu obavještenja Komisije, u skladu sa Ustavom i zakonom, pokrenuti postupak za prestanak mandata, razrješenje ili utvrđivanje drugog oblika odgovornosti obveznika i u roku od tri mjeseca od prijema obavještenja o tome obavijestiti Komisiju.⁶⁹

Javnost podataka za određeni krug obveznika - S ciljem jačanja transparentnosti i povjerenja javnosti u nosioce javnih funkcija, podaci o promjenama imovinskog stanja određenih zvaničnika javno su dostupni na internetskoj stranici Komisije sve vrijeme trajanja njihovog mandata i još godinu dana nakon prestanka obavljanja funkcije. Ti zvaničnici su sljedeći: poslanici Državnog zbora, predsjednik Državnog vijeća, predsjednik Republike, premijer, ministri, državni sekretari, profesionalni i neprofesionalni gradonačelnici i zamjenici gradonačelnika, članovi Banke Slovenije, službenici nezavisnih državnih organa koji obavljaju dužnosti šefa organa ili njihovi zamjenici, i sudije Ustavnog suda. Podaci o imovinskom stanju i promjenama imovinskog stanja ostalih obveznika nisu informacije od javnog značaja.⁷⁰

Kaznene odredbe - Zakon o integritetu i sprječavanju korupcije propisuje novčane kazne za kršenje odredbi koje se odnose na obavezu dostavljanja podataka o imovinskom stanju i promjenama imovinskog stanja zvaničnika.

Novčanom kaznom od 400 do 1.200 EUR kazniće se lice koje:

- Komisiji ne dostavi podatke o imovinskom stanju,
- u prijavu o imovinskom stanju ili u njene dopune ne unese potrebne podatke ili unese lažne podatke,
- ne obavijesti Komisiju o promjenama podataka.⁷¹

⁶⁸ Član 44.b Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁶⁹ Član 45. Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁷⁰ Član 46. Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁷¹ Član 77. st. (1) Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

Novčanom kaznom od 400 do 4.000 EUR kazniće se za prekršaj odgovorno lice organa ili organizacije javnog sektora koji Komisiji ne dostavi spisak obveznika.⁷²

Provjera imovine u praksi u Sloveniji

Komisija za sprječavanje korupcije Slovenije u [Godišnjem izvještaju za 2019.](#) godinu navodi da je nadzor nad imovinskim stanjem zvaničnika jedan od osnovnih uvjeta transparentnosti i povjerenja u javne funkcije te zbog toga predstavlja sastavni dio integriteta javnog sektora.

„Praćenjem i provođenjem nadzora nad imovinom potiče se i jača transparentnost u procesima i postupcima vršenja javnih ovlaštenja, u obavljanju javnih funkcija i u upravljanju javnim poslovima.”⁷³ “U oblasti nadzora imovinskog stanja Komisija provodi dvije vrste postupaka, a to su redovni i vanredni nadzor. U redovnom nadzoru imovinskog stanja Komisija odabere kategoriju zvaničnika čije imovinsko stanje je predmet nadzora, dok se vanredna kontrola provodi na osnovu prijave, objava u medijima ili ako Komisija na drugi način prikupi podatke iz kojih proizlazi sumnja da zvaničnik nije prijavio sve jedinice imovine ili sve promjene u imovinskom stanju. Komisija većinom provodi redovni nadzor, jer dobija vrlo malo prijava koje se odnose na imovinsko stanje. Svrha i cilj kontrole imovine je da se utvrdi da li je došlo do kršenja odredbi Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije i da li je obveznik tokom perioda kontrole stekao imovinu nepoznatog porijekla. Komisija je 2019. godine obavila 11 različitih nadzora (pojedinačnih i grupnih), u okviru kojih je obuhvatila 232 fizička lica koja su dužna prijaviti imovinu i 212 pravnih lica koja izvještavaju Komisiju.”⁷⁴

Prema informacijama iz Godišnjeg izvještaja, Komisija za sprječavanje korupcije Slovenije je u 2019. godini pokrenula 16 prekršajnih postupaka koji se odnose na imovinsko stanje, donijela 3 odluke te izrekla 10 pisanih i dva usmena upozorenja.⁷⁵

VI. Srbija

Obavezu prijavljivanja imovine javnih funkcionera u Srbiji propisuje [Zakon o sprječavanju korupcije](#), a nadležnost za nadzor nad provođenjem njegovih odredbi ima [Agencija za sprječavanje korupcije](#). U nastavku su detaljno navedene odredbe ovog zakona koje se odnose na prijavljivanje imovine, postupak u kojem se odlučuje o postojanju povrede zakona u pogledu prijavljivanja imovine i kaznene odredbe za kršenje ovog zakona.

Prema Zakonu o sprječavanju korupcije "javni funkcioner" je svako izabrano, postavljeno ili imenovano lice u organu javne vlasti, osim lica koja su predstavnici privatnog kapitala u organu upravljanja privrednog društva koje je organ javne vlasti.⁷⁶

Registar javnih funkcionera - Organ javne vlasti koji je izabrao, postavio ili imenovao javnog funkcionera o tome, odnosno o prestanku javne funkcije, obavještava Agenciju za sprječavanje korupcije u roku od 15 dana od dana stupanja na javnu funkciju, odnosno prestanka javne funkcije. Obavještenje sadrži sljedeće podatke o javnom funkcioneru:

- 1) ime i prezime;
- 2) jedinstveni matični broj građana;

⁷² Član 77. st. (3) Zakona o integritetu i sprječavanju korupcije Slovenije

⁷³ Godišnji izvještaj za 2019. Komisije za sprječavanje korupcije Republike Slovenije, str. 50

⁷⁴ Godišnji izvještaj za 2019. Komisije za sprječavanje korupcije Republike Slovenije, str. 53

⁷⁵ Isto, str. 44

⁷⁶ Član 2. Zakona o sprječavanju korupcije

- 3) prebivalište i boravište;
- 4) broj službenog telefona i službenu adresu elektronske pošte;
- 5) školsku spremu i zvanje;
- 6) zanimanje, posao ili djelatnost u vrijeme izbora, postavljenja ili imenovanja;
- 7) naziv javne funkcije i organa javne vlasti u koji je izabran, postavljen ili imenovan;
- 8) naziv organa koji ga je izabrao, postavio ili imenovao;
- 9) datum izbora, postavljenja ili imenovanja;
- 10) datum prestanka javne funkcije.

Obavještenje sadrži i potpis odgovornog lica u organu javne vlasti. Predaje se na obrascu i na način koji propisuje Agencija, a ona sačinjava i vodi Registar javnih funkcionera, koji objavljuje na svojoj internetskoj stranici. Jedinstveni matični broj, kao i prebivalište i boravište javnog funkcionera, nisu javni. Agencija provjerava blagovremenost i potpunost podataka iz Registra javnih funkcionera.⁷⁷

Redovno prijavljivanje imovine i prihoda - Javni funkcioner podnosi, u roku od 30 dana od dana izbora, postavljenja ili imenovanja, Agenciji izvještaj o svojoj imovini i prihodima, imovini i prihodima supružnika ili vanbračnog partnera, kao i maloljetne djece ukoliko žive u istom porodičnom domaćinstvu, prema stanju na dan izbora, postavljenja ili imenovanja. Ukoliko je po prestanku javne funkcije javni funkcioner odmah ponovno izabran, imenovan ili postavljen, ne podnosi ponovno izvještaj ako nema promjene podataka iz prethodnog izvještaja, ali je dužan da o tome obavijesti Agenciju u roku od 30 dana od dana ponovnog izbora, postavljenja ili imenovanja. Izvještaj podnosi i lice kome je prestala javna funkcija, u roku od 30 dana od dana prestanka javne funkcije, prema stanju na dan prestanka javne funkcije.⁷⁸

Vanredno prijavljivanje imovine i prihoda - Ako se imovina ili prihodi javnog funkcionera bitno promijene u prethodnoj godini, javni funkcioner podnosi Agenciji izvještaj prema stanju na dan 31. decembra prethodne godine, a najkasnije do isteka roka za podnošenje godišnje poreske prijave za utvrđivanje poreza na dohodak građana. Bitna promjena postoji kad su uvećani ili umanjeni imovina ili prihodi koji, prema prethodnom izvještaju, prelaze prosječnu godišnju zaradu bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji ili kad je promijenjena struktura te imovine. Lice kome je prestala javna funkcija dužno je da dvije godine poslije prestanka javne funkcije podnese izvještaj prema stanju na dan 31. decembra prethodne godine, najkasnije do isteka roka za podnošenje godišnje poreske prijave za utvrđivanje poreza na dohodak građana, pod uslovom da su imovina i prihodi bitno promijenjeni u odnosu na prethodnu godinu.⁷⁹

Javni funkcioneri koji podnose izvještaj na zahtjev Agencije - Redovno i vanredno prijavljivanje imovine i prihoda ne primjenjuje se na odbornike, članove opštinskog i gradskog vijeća, članove opštinskih i gradskih izbornih komisija i članove organa javnih preduzeća, privrednih društava, ustanova i drugih organizacija čiji je osnivač ili član opština, grad ili gradska opština. Ne primjenjuje se ni na članove organa javnih preduzeća, privrednih društava, ustanova i drugih organizacija čiji je osnivač ili član Republika Srbija ili autonomna pokrajina, ako zakonom, drugim propisom ili aktom nije predviđeno da javni funkcioner ima pravo na naknadu po osnovu članstva. Međutim, Agencija može da zatraži izvještaj i od prethodno navedenih javnih funkcionera u roku koji ona odredi.⁸⁰

⁷⁷ Član 67. Zakona o sprječavanju korupcije

⁷⁸ Član 68. Zakona o sprječavanju korupcije

⁷⁹ Član 69. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸⁰ Član 70. Zakona o sprječavanju korupcije

Sadržaj izvještaja - Izvještaj sadrži sljedeće podatke o imovini i prihodima javnog funkcionera i članova njegove porodice:

- 1) ime i prezime;
- 2) javnu funkciju;
- 3) jedinstveni matični broj građana;
- 4) prebivalište i boravište;
- 5) broj telefona i adresu elektronske pošte;
- 6) drugi posao, djelatnost i članstvo u organima udruženja;
- 7) izvor i visinu neto prihoda javnog funkcionera koje prima zato što je na javnoj funkciji i izvor i visinu ostalih neto prihoda koje prima iz budžeta i drugih javnih izvora;
- 8) izvor i visinu neto prihoda od drugog posla ili djelatnosti;
- 9) neto prihode od naučno-istraživačke, nastavne, kulturno-umjetničke, humanitarne ili sportske djelatnosti;
- 10) prihode od autorskih, patentnih i drugih prava intelektualne svojine;
- 11) izvor i visinu ostalih neto prihoda;
- 12) pravo korištenja stana za službene potrebe;
- 13) pravo svojine ili pravo zakupa na nepokretnostima;
- 14) pravo svojine ili pravo zakupa na pokretnim stvarima koje podliježu registraciji;
- 15) depozite u bankama i drugim finansijskim ustanovama s nazivom banke ili finansijske ustanove, vrstom i brojem računa i iznosom sredstava na računima;
- 16) zakup sefova u bankama;
- 17) potraživanja i dugovanja (glavnica, kamata i rok otplate i dospijeća);
- 18) akcije i udjele u pravnom licu;
- 19) podatke o pravnom licu u kome pravno lice iz tačke 18) ovog stava ima više od 3% udjela ili akcija;
- 20) finansijske instrumente;
- 21) djelatnost preduzetnika;
- 22) druge podatke koje javni funkcioner smatra da su bitni za primjenu ovog zakona.

Izvještaj sadrži i datum i mjesto njegovog sačinjavanja i potpis javnog funkcionera koji ga podnosi. U izvještaju se navode imovina i prihodi u zemlji i u inostranstvu. Izvještaj se podnosi na obrascu i na način koji propisuje Agencija.⁸¹

Registar imovine i prihoda javnih funkcionera - Agencija sačinjava i vodi Registar imovine i prihoda javnih funkcionera, koji sadrži podatke iz izvještaja. Javni funkcioneri Agencije, kao i zaposleni i radno angažovani u Agenciji, koji imaju pristup podacima iz Registra imovine i prihoda javnih funkcionera koji nisu dostupni javnosti, ne smiju te podatke saopštavati, dostavljati, niti na bilo koji način omogućiti pristup tim podacima.⁸²

Javnost podataka iz Registra imovine i prihoda javnih funkcionera - Podaci koji su javno dostupni iz Registra imovine i prihoda javnih funkcionera su:

- 1) ime i prezime javnog funkcionera;
- 2) javna funkcija koju vrši;
- 3) izvor i visina neto prihoda javnog funkcionera koje prima iz budžeta i drugih javnih izvora;
- 4) pravo korištenja stana za službene potrebe, izuzev adrese na kojoj se stan nalazi;
- 5) pravo svojine ili pravo zakupa na nepokretnosti, izuzev adrese na kojoj se nepokretnost nalazi;

⁸¹ Član 71. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸² Član 72. Zakona o sprječavanju korupcije

- 6) pravo svojine ili pravo zakupa javnog funkcionera na pokretnim stvarima koje podliježu registraciji, izuzev njihovog registarskog broja;
- 7) depoziti u bankama i drugim finansijskim ustanovama bez naziva banke ili druge finansijske ustanove i bez navođenja vrste i broja računa i iznosa sredstava na računima;
- 8) podaci o akcijama i udjelima u pravnom licu;
- 9) podaci o pravnom licu u kojem pravno lice iz tačke 8) ovog stava ima više od 3% udjela ili akcija;
- 10) djelatnost preduzetnika.

Izuzetno, podaci iz izvještaja javnih funkcionera u državnim organima određenim zakonima kojima se uređuje organizacija i nadležnost državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, terorizma i korupcije nisu dostupni javnosti dok ne isteknu dvije godine od prestanka javne funkcije.⁸³

Korištenje podataka iz izvještaja - Podaci iz izvještaja koji nisu dostupni javnosti koriste se samo kod provjere izvještaja i u postupku u kojem se odlučuje o postojanju povrede ovog zakona. Podatke koji nisu dostupni javnosti Agencija dostavlja sudu, javnom tužilaštvu, ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, Upravi za sprječavanje pranja novca, Poreskoj upravi i drugim nadležnim organima, u skladu sa zakonom.⁸⁴

Provjera izvještaja - Agencija provjerava tačnost i potpunost podataka u izvještaju, kao i blagovremenost dostavljanja izvještaja, prema godišnjem planu provjere koji donosi direktor. Godišnji plan provjere donosi se na osnovu prethodne analize Agencije, pri čemu se naročito vodi računa o kategoriji javnih funkcionera, visini njihovih primanja i visini finansijskih sredstava iz budžeta kojima raspolažu organi javne vlasti u kojima su javni funkcioneri na javnoj funkciji. Agencija vanredno provjerava tačnost i potpunost podataka iz izvještaja, ako posumnja da u izvještaju nisu prijavljeni tačni i potpuni podaci.⁸⁵

Praćenje imovinskog stanja - U postupku provjere imovinskog stanja Agencija ocjenjuje da li postoji nesaglasnost između podataka iz izvještaja i stvarnog stanja ili nesaglasnost između uvećane vrijednosti imovine i prijavljenih prihoda. U slučaju da postoji nesaglasnost, Agencija poziva javnog funkcionera ili njegovog supružnika ili vanbračnog partnera da se, u roku od 15 dana, izjasne o razlozima nesaglasnosti. Ako pri provjeri izvještaja posumnja da javni funkcioner prikriva stvarnu vrijednost svoje imovine ili prihoda, Agencija može zahtijevati da joj povezana lica neposredno podnesu podatke o svojoj imovini i prihodima, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Kad utvrdi da postoji nesaglasnost, Agencija obavještava nadležni organ, radi preduzimanja mjera iz njegove nadležnosti, koji je dužan da, u roku od tri mjeseca od dana prijema obavještenja, upozna Agenciju o preduzetim mjerama.⁸⁶

Prema istom zakonu "povezano lice" je član porodice javnog funkcionera, krvni srodnik javnog funkcionera u pravoj liniji, odnosno u pobočnoj liniji zaključno s drugim stepenom srodstva, kao i fizičko ili pravno lice koje se prema drugim osnovama i okolnostima može opravdano smatrati interesno povezanim s javnim funkcionerom.

⁸³ Član 73. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸⁴ Član 74. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸⁵ Član 75. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸⁶ Član 76. Zakona o sprječavanju korupcije

Postupak o utvrđivanju povrede zakona u pogledu prijavljivanja imovine

Postupak u kojem se odlučuje o postojanju povrede Zakona o sprječavanju korupcije vodi se u slučaju sumnje, pored ostalog, i u prijavljivanja imovine i prihoda, a vodi ga Agencija za sprječavanje korupcije.

Pokretanje postupka – Agencija pokreće postupak po službenoj dužnosti, a može ga pokrenuti po zahtjevu organa javne vlasti koji je javnog funkcionera izabrao, postavio ili imenovao ili u kojem je javni funkcioner na javnoj funkciji ili po prijavi fizičkog ili pravnog lica, kao i na osnovu prijave fizičkog ili pravnog lica. Zahtjev ili prijava mora da bude u pismenom obliku i da sadrži:

- 1) naziv i sjedište, odnosno ime i prezime i adresu podnosioca prijave;
- 2) ime i prezime javnog funkcionera, javnu funkciju na kojoj se nalazi i organ javne vlasti u kojem je javni funkcioner;
- 3) činjenice iz kojih proizlazi sumnja da postoji povreda ovog zakona;
- 4) potpis podnosioca prijave, odnosno potpis ovlaštenog lica.

Prijava može da bude i anonimna. Ako je podnijeta prijava za pokretanje postupka, Agencija može da zahtijeva od podnosioca prijave da dostavi dokumente i informacije kojima raspolaže, a koji su značajni za odlučivanje o pokretanju postupka. Agencija štiti identitet podnosioca prijave, tako što podatke o njemu ne može dostaviti nikome izuzev sudu, radi donošenja odluke o tome da li identitet podnosioca prijave može biti otkriven u cilju očuvanja javnog interesa ili zaštite prava trećih lica.⁸⁷

Izjašnjenje javnog funkcionera - Agencija obavještava javnog funkcionera da je protiv njega pokrenut postupak i poziva ga da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja pismeno izjasni. Obavještenje sadrži navodnu povredu ovog zakona zbog koje je pokrenut postupak i činjenice iz kojih proizlazi da je učinjena povreda. Neizjašnjenje javnog funkcionera ne zadržava vođenje postupka. Javni funkcioner zadržava pravo da se, sve do donošenja odluke, izjasni o činjenicama i dokazima koji ga terete i da iznese činjenice i dokaze koji mu idu u korist.⁸⁸

Odluke i pravna sredstva - Odluku kojom se utvrđuje povreda ovog zakona i izriče mjera ili obustavlja postupak donosi direktor Agencije. Postupak se obustavlja kad se utvrdi da ne postoji povreda ovog zakona. Protiv odluke direktora Agencije može se izjaviti žalba Vijeću Agencije, u roku od 15 dana od dana prijema odluke. Odluka Vijeća Agencije je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor. U upravnom sporu sud je dužan da presudom riješi upravnu stvar.⁸⁹

Javnost u postupku - Javnosti je dostupan samo podatak o tome da li je protiv javnog funkcionera pokrenut postupak u kojem se odlučuje o postojanju povrede ovog zakona i ishod postupka. Ako postupak bude obustavljen, podaci iz spisa predmeta, izuzev o ishodu postupka i podataka koji su dostupni javnosti prema drugim propisima, ne mogu postati dostupni javnosti bez saglasnosti javnog funkcionera. Agencija je dužna da obavijesti podnosioca prijave o ishodu postupka pokrenutog na osnovu zahtjeva ili prijave.⁹⁰

⁸⁷ Član 78. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸⁸ Član 79. Zakona o sprječavanju korupcije

⁸⁹ Član 80. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹⁰ Član 81. Zakona o sprječavanju korupcije

Vrste mjera - Javnom funkcioneru može se izreći mjera opomene ili mjera javnog objavljivanja preporuke za razrješenje s javne funkcije. Izuzetno od prethodnog stava, javnom funkcioneru koji je izabran neposredno od građana, kao i licu kojem je prestala javna funkcija, može se izreći mjera opomene ili mjera javnog objavljivanja odluke o povredi ovog zakona. Pri izricanju mjere uzimaju se u obzir sve okolnosti slučaja, naročito težina i posljedica povrede ovog zakona i mogućnost otklanjanja povrede.⁹¹

Uslovi za izricanje mjera - Mjera opomene izriče se ako je javni funkcioner lakše povrijedio ovaj zakon, a lakša povreda zakona je takva povreda koja nije uticala na objektivno obavljanje javne funkcije. Mjera javnog objavljivanja preporuke za razrješenje s javne funkcije i mjera javnog objavljivanja odluke o povredi ovog zakona izriču se zbog teže povrede ovog zakona. Težom povredom ovog zakona smatra se takva povreda koja je uticala na objektivno obavljanje javne funkcije, kao i na ugled i povjerenje građana u javnog funkcionera i javnu funkciju koju vrši.⁹²

Postupanje poslije konačnosti preporuke za razrješenje s javne funkcije - Poslije konačnosti odluke kojom je izrečena mjera javnog objavljivanja preporuke za razrješenje s javne funkcije, Agencija dostavlja odluku organu javne vlasti nadležnom za razrješenje, u roku od osam dana od konačnosti odluke. Organ javne vlasti obavještava Agenciju o mjerama koje je preduzeo na osnovu konačne odluke, u roku od 60 dana od dana prijema odluke.⁹³

Javno objavljivanje odluka - Izreka i sažeto obrazloženje konačne odluke kojom je javnom funkcioneru izrečena mjera javnog objavljivanja preporuke za razrješenje s javne funkcije i mjera javnog objavljivanja odluke o povredi ovog zakona objavljuju se na internetskoj stranici Agencije i u "Službenom glasniku Republike Srbije".⁹⁴

Prijavljivanje povreda zakona nadležnim organima - Kad u toku postupka nađe da postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj ili povreda dužnosti iz radnog odnosa, Agencija podnosi nadležnom organu krivičnu prijavu, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili inicijativu za pokretanje disciplinskog postupka. Nadležni organ je dužan da, u roku od 90 dana od prijema krivične prijave, zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka ili inicijative za pokretanje disciplinskog postupka, obavijesti Agenciju o tome šta je preduzeo. Odluke Agencije ne utiču na krivičnu i materijalnu odgovornost javnog funkcionera.⁹⁵

Kaznene odredbe za kršenja koja se odnose na prijavljivanje imovine

Krivično djelo - *neprijavljivanje imovine ili davanje lažnih podataka o imovini* - Javni funkcioner koji suprotno odredbama ovog zakona ne prijavi imovinu Agenciji ili daje lažne podatke o imovini, u namjeri da prikrije podatke o imovini, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.⁹⁶

Pravne posljedice osude - Osudom na kaznu zatvora za prethodno navedeno krivično djelo, danom pravnosnažnosti presude, nastupaju sljedeće pravne posljedice:

⁹¹ Član 82. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹² Član 83. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹³ Član 84. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹⁴ Član 85. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹⁵ Član 86. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹⁶ Član 101. Zakona o sprječavanju korupcije

- 1) prestanak javne funkcije, odnosno prestanak radnog odnosa;
- 2) zabrana sticanja javne funkcije u trajanju od deset godina od dana pravnosnažnosti presude.⁹⁷

Prekršaji koji se odnose na prijavljivanje imovine

Prekršaji javnih funkcionera - Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara (828 KM) do 150.000 dinara (2.485 KM) kazniće se za prekršaj javni funkcioner ako ne prijavi imovinu i prihod u propisanom roku.⁹⁸

Prekršaji odgovornog lica u organu javne vlasti - Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara (828 KM) do 150.000 dinara (2.485 KM) kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu javne vlasti ako organ javne vlasti u propisanom roku ne obavijesti Agenciju o izboru, postavljenju ili imenovanju javnog funkcionera, odnosno o prestanku javne funkcije.⁹⁹

Prekršaji fizičkog lica - Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara (828 KM) do 150.000 dinara (2.485 KM) kazniće se za prekršaj lice koje se ne odazove na poziv Agencije. Istom novčanom kaznom kaznit će se za prekršaj i lice koje ne podnese Agenciji podatke o svojoj imovini i prihodima u propisanom roku.¹⁰⁰

Zastarijevanje - Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim zakonom ne može se pokrenuti ako protekne pet godina od dana kada je prekršaj učinjen.¹⁰¹

Sporazum o priznanju prekršaja - Za prekršaje propisane ovim zakonom Agencija može s učiniocem prekršaja zaključiti sporazum o priznanju prekršaja. Uslovi zaključenja sporazuma, postupak pregovaranja o zaključenju sporazuma i postupak zaključenja sporazuma bliže se uređuju aktom direktora Agencije.¹⁰²

⁹⁷ Član 102. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹⁸ Član 103. st. 1. tačka 17. Zakona o sprječavanju korupcije

⁹⁹ Član 104. st. 1. tačka 5. Zakona o sprječavanju korupcije

¹⁰⁰ Član 106. st. 1. tačka 5. Zakona o sprječavanju korupcije

¹⁰¹ Član 107. Zakona o sprječavanju korupcije

¹⁰² Član 108. Zakona o sprječavanju korupcije

VII. Izvori informacija

Internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

<https://www.parlament.ba/Publication/Read/16541?title=sprjecavanje-sukoba-interesa-u-institucijama-vlasti&pageId=0>

<https://www.parlament.ba/Publication/Read/16540?title=provjera-finansijskog-stanja-i-imovine-sudija-i-tuzilaca-&pageId=0>

Internetska stranica Komisije za suzbijanje korupcije i oduzimanje protupravno stečene imovine Republike Bugarske

<http://www.ciaf.government.bg/pages/view/nacionalno-29/>

<http://www.ciaf.government.bg/web/attachments/Page/29/3227/5cd2e4029c89d.pdf>

Internetska stranica Vijeća Evrope – GRECO izvještaji

<https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/16809981f2>

Internetska stranica Agencije za sprječavanje korupcije Crne Gore

<https://www.antikorupcija.me/me/sukob-interesa/zakonska-regulativa/>

<http://www.ciaf.government.bg/web/attachments/Page/29/3227/5cd2e4029c89d.pdf>

Internetska stranica Narodnih novina Republike Hrvatske

[https://narodne-](https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=Zakon+o+sprje%c4%8davanju+sukoba+interesa&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da)

[novine.nn.hr/search.aspx?upit=Zakon+o+sprje%c4%8davanju+sukoba+interesa&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da](https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=Zakon+o+sprje%c4%8davanju+sukoba+interesa&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da)

Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije

<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5523>

Internetska stranica Komisije za sprječavanje korupcije Republike Slovenije

<https://www.kpk-rs.si/kpk/wp-content/uploads/2020/03/Letno-porocilo-2019.pdf>

Internetska stranica Agencije za sprječavanje korupcije Republike Srbije

<http://www.acas.rs/zakoni-i-drugi-propisi/zakoni/>